

között létrejött érdekközösségi megállapodás a valóságban alkalmi egyesülés volt, maga a megállapodás tartalma is bizonyítja.

Ennek a lényege az, hogy a vállalatok üzemeket a termelés céljaira kölcsönösen átengedték egymásnak, megállapították azt a keretet, amelyben a termelést, annak összes vonatkozásaiban végzik, — kimondták, hogy milyen arányban vállal az egyik cég részesedést a másik cég üzleti eredményében, azonban kimondták azt is, hogy mindkét vállalat a jövő ügyleteit is saját hatáskörében és saját cége alatt fogja lebonyolítani. A megállapodások egész tartalma s a felderített adatok is azt mutatják, hogy az alkalmilag egyesült vállalatok a közös munkatelepen külön-külön saját részükre termeltek, az értékesítés is külön-külön történt. Abból, hogy a közössé tett munkatelepen a panaszos cég által termelt árut a saját cége alatt hozta forgalomba, az alkalmi egyesülés részéről áruszállítást jogszerűen konstruálni nem lehet, mert a két vállalat a megállapodás szerint nem minden egyes üzletre, hanem kizárólag az egyes termelési időszakok üzleteredményében való osztozkodásra létesített megállapodást.

Jóllehet a két vállalat bizonyos esetekben megtehetette azt, hogy a másik vállalat egyes eladási ügyletét kifogásolja s jogában állott az ilyen kifogásolt ügyletet a közös számlára viteltől elvonatni — s így a közös számlára vitt ügyletek végeredményben az alkalmi egyesülés közös ügyleteinek is tekinthetők, amiből az a további következtetés is levonható, hogy a közös munkatelepen termelt áruk a közösség tulajdonát képezték, — az eredményében kereskedelmi ügylet létesítése céljából létrejött alkalmi egyesülés, mint ilyen, általános forgalmi adó alá nem esik.

Nem pedig azért, mert a jelen esetben nincs szó arról, hogy az alkalmi egyesülés résztvevői az áruk értékesítésétől járó általános forgalmi adó lerovását elmulasztották, vagy hiányosan teljesítették volna, — az pedig, hogy az alkalmi egyesülés keretében kitermelt árukat a közösség résztvevői külön-külön a saját cégük alatt hozták forgalomba, — az alkalmi egyesülés közbeeső áruszállítását nem állapítja meg.

A bizományosnak azt a bevételét, amelyet a megbízóktól általuk megjelölt célra való kifizetés céljából vett át, általános forgalmi adó alá eső bevételnek tekinteni nem lehet. (Közigazgatási Bíróság 2303/1928. P. szám.) Nem vitás tényállás szerint panaszos részvénytársaság, mint a W. M. és M. bőrgyárak közös bevásárlója és eladója, a három bőrgyár részére a szükséges nyersanyagot beszerzi és a készgyártmányt eladja és úgy a beszerzett anyagot, mint az eladásokat a három gyár között, egy előzetesen megállapított száza-

lékos kulcs szerint, felosztja és ezt a kereseti tevékenységet, mint a három börgyár bizományosa folytatja. Az egyes ügyletek lebonyolítása albizományosok útján és akként történik, hogy az albizományosok a bevásárlási számlákat a panaszos részvénytársaságnál nyújtják be, melyeken elkülönítve van a vételári összeg és az albizományosokat megillető jutalék, a részvénytársaság pedig a számlázott összeggel a gyárakat terheli meg. A megbízó három gyár az ekként eszközölt elszámolásokat megvizsgálva, a számlák kiegyenlítésére szükséges pénzüsszeget a panaszos rendelkezésére bocsátja és utóbbi az így rendelkezésére bocsátott összeggel az egyes albizományosokat vételár és jutalék tekintetében fennálló kövételre nézve kiegyenlítő és a kifizetéseket a gyárak számlája javára írja.

Panaszos ügy a vásárlások, mint az eladások után jutalékban részesül, mely 1924. évi július hó 1-től 2 százalékban van megállapítva és mely bevétele kizárólag a panaszos részvénytársaság üzleti kiadásainak fedezésére szolgál. Ezen 2 százalékos jutalék után panaszos az általános forgalmi adót leróta, az egyes albizományosoknak kifizetett jutalék tekintetében azonban panaszos ezen bevétele forgalmi adómentességét vitatva, az e címen befizetett 7926 pengő 53 fillérnek visszatérítését igényli, amely kérelmét a kir. pénzügyigazgatóság a panasszal megtámadott határozattal elutasította.

Az ezen elutasító határozat ellen irányuló panasz jogosságát el kellett ismerni.

A megállapított tényállás szerint ugyanis panaszos részvénytársaság az egyes albizományosoknak járó jutalékát nem a részére megállapított és fentiek szerint jelenleg 2 százalékban megállapított jutalékából fizette ki, hanem abból az összegből, melyet a megbízó három gyár erre a célra a panaszosnak esetenként rendelkezésére bocsátott, amiből következik egyrészt, hogy az albizományosok jutalékát panaszos részvénytársaság a megbízó három börgyár megbízásából és az általuk rendelkezésére bocsátott pénzből fizette ki, úgy hogy a megbízók részéről rendelkezésre bocsátott és megjelölt céllal és utasítással átvett pénzüsszeg a panaszosnál lényegileg csak átmeneti kiadási tételt képezett, másrészt pedig, hogy az ilyen rendeltetéssel közhez vett összeg a panaszos részvénytársaság saját kereseti tevékenységéből eredő bevételének tekinthető.

Minthogy pedig az 1921. évi XXXIX. t.-c. 33. §-ának negyedik bekezdése és illetve az 1921. évi 130.000 számú pénzügyminiszteri utasítás 42. §-a értelmében a munkateljesítő ellenértékéhez azok a kiadások, melyeket a munkateljesítő a megbízó helyett köteles teljesíteni, hozzá nem számíthatók és minthogy az adóalaphoz csak az számítható, amit a munkát teljesítő fél saját bevételének lehet tekinteni:

s minthogy a panaszos által befizetett és visszatéríteni kért 7926 P 53 fill. forgalmi adó a panaszos részvénytársaság olyan bevétele után fizettetett be, melyre nézve panaszos a megbízók utasításához képest tartozott eljárni, az ilyen rendelkezéssel kézhez vett összeg tehát a panaszos részvénytársaság saját bevételének nem tekinthető és így az általános forgalmi adónak tárgyát nem képezheti.

I. Általános forgalmi adójogi szempontból stornirozás akkor forog fenn, amikor az ügylet természetes, törvényi vagy szerződési lebonyolítása folyamán olyan akadály merült fel, amely a feleket az elállásra jogosítja fel; II. nem változtat a stornirozáson az, hogy az áru eladója az árut a visszaadó félnél külön megállapodással kikészítésre otthagytta. (Közigazgatási Bíróság 8942/1929. P. szám.) A M. rt. 1926. május 31-én és ugyanaz év július 9-én érkezett beadványai-ban kérte a m. kir. pénzügyigazgatóságot, hogy 684.300.63 svájci franknyi bevétele után lerótt általános forgalmi adó térítessék részére vissza, mert ily értékű árut az 1926. április 3-án létrejött megállapodás alapján az árut megrendelő F.-i textilművek részvénytársaságtól stornirozás folytán vissza kellett vennie.

A panasszal megtámadott határozat a visszatérítés iránti kérést elutasította, mert megállapítása szerint a M. cégtől szállított árut (félkészgyártmányt: molinót) a F.-i részvénytársaság kikészítette és kikészítve adta vissza, tehát stornirozásnak nem tekinthető nyilvánvalólag az lévén az elfoglalt álláspont, hogy stornirozásnál az átvett áru teljesen változatlan állapotban adandó vissza.

Panaszos ezen álláspont helyességét támadja meg, azt vitatván, hogy a stornirozás lehetőségét nem zárja ki az, hogy az eredeti vevő a stornirozott árun külön megállapodás alapján a tényleges visszaadás előtt kikészítési munkateljesítést végez.

A bíróság előrebecsátja, hogy többízben kifejezésre juttatott jogi álláspontja szerint, általános forgalmi adójogi szempontból stornirozás akkor forog fenn, amikor az ügylet természetes, — törvény vagy szerződési kikötés szerinti lebonyolítása folyamán olyan akadály merül fel, amely a feleket törvény, tőzsdei szokás vagy szerződés alapján az elállásra jogosítja fel és amikor ezen jog gyakorlása nem azért következik be, hogy a kínálkozó konjunktura kihasználásával, a forma megtartása mellett lényegileg visszavásárlás történjék.

A bíróság a rendelkezésre álló beszerzett adatokból, levelezés, számlákból és megtartott hatósági vizsgálatból azt állapítja meg, hogy a M. cégtől a F.-i részvénytársaság félkészgyártmányt, molinót vásárolt, ezt részben kikészítette és